

WOONWAGEN RECHT

Met ingang van 2020 neemt Sjoerd Jaasma in deze rubriek uitspraken van rechters onder de loop die belangrijk zijn voor bewoners van woonwagens. Wat betekenen de uitspraken? En welke gevolgen kunnen ze hebben voor anderen?



Demonstreren voor meer standplaatsen Mag dat?

De hoogste bestuursrechter van Nederland, de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, heeft daarover een belangrijke uitspraak gedaan. Het speelt allemaal ergens in Limburg waar bewoners al jaren strijden voor meer standplaatsen. In eerste instantie met succes. De gemeente deed toezeggingen en de demonstratie werd opgeheven. Van die toezeggingen kwam echter niet veel, zodat besloten werd opnieuw te demonstreren en caravans met spandoeken te plaatsen in de groenstrook naast het bestaande woonwagenkampje.

Wettelijke bescherming demonstratie

Iedereen heeft het recht om te demonstreren en een gemeenschappelijk standpunt naar voren te brengen. Dat is grondwettelijk beschermd en ook onder het Europees recht wordt dat beschermd. In Nederland kennen we nog de WOM (Wet openbare manifestaties) waarin een paar regeltjes staan waaraan een demonstratie, achteraf, getoetst kan worden. Soms vooraf, maar dat is uitzonderlijk. Dat is als men al direct vreest voor wanordelijkheden, verkeersgevaar of gevaar voor de gezondheid.

Grondwet

De discussie in de zaak in Limburg ging over of

er wel sprake was van een demonstratie zoals bedoeld in artikel 9 van de Grondwet. Als dat niet zo is, dan is er ook geen bescherming. Volgens de gemeente waren de caravans bedoeld om daar permanent te blijven staan en werden ze ook permanent bewoond. Als dat zo is dan is er geen demonstratie meer en is er ook geen bescherming meer. Dan kan de gemeente optreden door aan te geven dat dit in strijd is met het bestemmingsplan, er geen omgevingsvergunning is of de APV wordt overtreden.

Zelfs als er wel sprake is van een demonstratie kan de gemeente soms optreden, maar ze mogen daarmee niet het demonstratierecht onmogelijk maken.

Betoging

Volgens de wet is een betoging het uitdragen van een gemeenschappelijke mening op politiek of maatschappelijk gebied. Daar mogen dan alleen beperkingen aan gesteld worden die verband houden met feitelijke dwang. Denk hierbij aan wegblokkades, samenscholingen en volksoplopen, aldus de toelichting bij die wet. Het opzetten van tenten, en dat voor langere tijd, verliest op een bepaald moment zijn demonstratiewaarde en wordt dan meer een bezetting. Zo ook als je een caravan vele maanden achter elkaar zou plaatsen, ook dan verlies je de bescher-



Door Sjoerd Jaasma,
advocaat woonwagenzaken

ming van de wet.

Kortom

Je mag demonstreren ook met de caravan maar dat mag niet gaan lijken op een permanente bezetting van standplaatsen of stukken grond. Als dat gebeurt, ontstaat het risico dat de feitelijke dwang – het bezetten van de grond – de overhand krijgt boven het uitdragen van een gemeenschappelijk standpunt, namelijk dat er meer standplaatsen moeten komen. Demonstreren mag mits niet te lang op dezelfde plaats, en op een gegeven moment is de demonstratie uitgewerkt. Het doel is dan ook aandacht

vragen voor een probleem, en als dat gebeurt is dan is het doel bereikt en kan de demonstratie beëindigd worden.

Voor meer informatie over de inhoud van dit artikel, kunt u contact opnemen met advocaat Sjoerd Jaasma.

Adres: Nijenburg 75
1081 GE Amsterdam
Tel. 020-5400170
fax. 020-5400179
e-mail: jaasma@actoradvocaten.nl
website: actoradvocaten.nl

Een demonstratie van een groep bewoners op 1 juni 2020 voor extra standplaatsen in de gemeente Roosendaal
Foto: Pix4Profs/Peter Braakmann

